

Οι εκλογές της 6ης Μαΐου, το Διακύβευμα για την Ελλάδα και η ευθύνη για αλλαγή πορείας της Ευρώπης

ΤΗΣ ΛΟΥΚΑ Τ. ΚΑΤΣΕΛΗ*

Στις εκλογές της 6^η Μαΐου οι πολίτες έχουν την ευθύνη ν' αλλάξει πορεία ο τόπος. Το δίλημμα ευρώ ή δραχμή που ΠΑΣΟΚ και Ν.Δ. προβάλλουν είναι ψευδεπίγραφο. Η συμμετοχή μας στο ευρώ είναι αδιαπραγμάτευτη. Είναι παραπλανητική και βαθύτατα συντηρητική η άποψη ότι αν διαπραγματευθούμε σκληρά, ότι αν θέτουμε «κόκκινες γραμμές» στους δανειστές μας, τότε θα βγούμε από το ευρώ.

Αντίθετα, το διακύβευμα είναι ένα: ν' ανατραπεί η πολιτική της σκληρής λιτότητας και της «εσωτερικής υποτίμησης» που ΠΑΣΟΚ και Ν.Δ. συμφώνησαν και υπέγραψαν με το δεύτερο Μνημόνιο. Η συνταγή που προτείνουν οδηγεί σε ύφεση, κατασχέσεις περιουσιακών στοιχείων, απολύσεις και κοινωνική εξαθλίωση. Η πολιτική αυτή δεν διασφαλίζει την βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους, αλλά αντίθετα, γρήγορα ή αργά, θα οδηγήσει την χώρα σε αδυναμία αποπληρωμής των οφειλών της.

Άλλωστε, πλέον όλοι στην Ευρώπη αποδέχονται ότι η νεοφιλελεύθερη συνταγή της τρόικα, που εξαπλώνεται σαν λαίλαπα και σε άλλες, εκτός της Ελλάδας, Ευρωπαϊκές χώρες, είναι αδιέξοδη και αναζητούν αλλαγή πορείας. Ακόμα και η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, ο κατ' εξοχήν αρμόδιος διεθνής οργανισμός για την εργασία, σε έκθεσή της την οποία δημοσιοποίησε πριν λίγες ημέρες, συστήνει ενίσχυση αντί απελευθέρωση των θεσμών της αγοράς εργασίας, καθώς και αλλαγή της πολιτικής λιτότητας που βυθίζει την Ευρώπη στην ύφεση. Οι κκ. Βενιζέλος και Σαμαράς, στον αντίποδα συμφώνησαν στη συνταγή της πλήρους απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων, δηλαδή της κατάργησης των συλλογικών διαπραγματεύσεων, μείωσης του κατώτατου μισθού, κατάργησης του θεσμού της επέκτασης των κλαδικών συμβάσεων και ακύρωσης του θεσμού της διαιτησίας. Μια συνταγή που παράγει ύφεση και εκτινάσσει στα ύψη την ανεργία. Ανατροπή της νεοφιλελεύθερης συνταγής που το δεύτερο Μνημόνιο προτείνει μπορεί να γίνει εάν προτάξαμε στις διαπραγματεύσεις με την τρόικα το δικό μας σχέδιο. Αυτό που ποτέ δεν έκανε η Ελληνική Κυβέρνηση. Ενώ σήμερα ο κ. Βενιζέλος υποστηρίζει την ανάγκη για ένα Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης – μία πρόταση που από την αρχή είχα υποστηρίξει και προτείνει τόσο προς τον ίδιο όσο και προς τον κ. Παπαδήμο – όσο ήταν Υπουργός Οικονομικών έδινε μάχες οπισθοφυλακής συρόμενος από τις απαιτήσεις της τρόικα. Αποδέχθηκε τη μείωση του κατώτατου μισθού, την κατάργηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων ακόμα και την άρση της ασυλίας έναντι κατάσχεσης περιουσιακών στοιχείων του κράτους και της Τράπεζας της Ελλάδος!

Η «Κοινωνική Συμφωνία» προτείνει ένα εναλλακτικό σχέδιο, που είναι δίκαιο, αξιόπιστο και ρεαλιστικό. Μείωση του ελλείμματος δεν μπορεί να γίνει με οριζόντια μέτρα και φοροεπιδρομή στη μέση ελληνική οικογένεια. Το φορολογικό σύστημα οφείλει να είναι απλό και σταθερό και να λειτουργεί αποτελεσματικά με βάση αντικειμενικά και σύγχρονα πληροφοριακά εργαλεία, αξιοποιώντας όλες τις πηγές προσδιορισμού εισοδημάτων και της περιουσιακής κατάστασης των φορολογουμένων. Με τον τρόπο αυτό, το φορολογικό σύστημα θα πάψει να είναι ανασχετικός παράγοντας στην προσέλκυση επενδύσεων και την άσκηση επιχειρηματικότητας. Ταυτόχρονα, μπορεί να καταπολεμηθεί ουσιαστικά η φοροδιαφυγή, ώστε αυτοί που σήμερα αποκρύπτουν εισοδήματα να φορολογηθούν, καθώς και να αρθούν χαριστικές ρυθμίσεις και διατάξεις, μέσω των οποίων συγκεκριμένες ομάδες πίεσης και συμφερόντων φοροαποφεύγουν συστηματικά. Ο κάθε φορολογούμενος να συμβάλλει σύμφωνα με την φοροδοτική του ικανότητα. Μόνον έτσι μισθωτοί, συνταξιούχοι και οι συνεπείς φορολογούμενοι θα πάνε να είναι τα συνήθη υποζύγια, ενώ ταυτόχρονα η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος θα μπορέσει να επιτευχθεί μέσω διεύρυνσης της φορολογικής βάσης και όχι με οριζόντιες περικοπές σε μισθούς και συντάξεις και νέα χαράτσια στη μέση Ελληνική οικογένεια.

Βασική προϋπόθεση, βεβαίως, είναι η παροχή ρευστότητας στην πραγματική οικονομία για την επανεκκίνηση της οικονομικής δραστηριότητας, ώστε η χώρα να απεγκλωβισθεί από τον φαύλο κύκλο της ύφεσης και της υπανάπτυξης, και να μπορέσει να επανέλθει σε τροχιά ανάπτυξης. Μέχρι σήμερα, παρά τους πόρους που έχουν διατεθεί για τη διάσωση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, δεν έχει διασφαλισθεί η παροχή ρευστότητας στην αγορά, με αποτέλεσμα η πιστωτική ασφυξία να έχει ενταθεί. Η «Κοινωνική Συμφωνία» προτείνει τη δημιουργία τραπεζικού πυλώνα «δημοσίου συμφέροντος», ώστε η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών να στηρίξει την πραγματική οικονομία και την ανάπτυξη. Προτείνει, ακόμα, «κούρεμα» δανείων μέχρι 30% για προσωπικές εταιρείες των οποίων το εισόδημα έχει μειωθεί τουλάχιστον κατά 20% και ρυθμίσεις επιχειρηματικών και επαγγελματικών δανείων με

πάγωμα καταβολής χρεολυσίων, περίοδο χάριτος για καταβολή τοκοχρεολυσίων και παράταση διάρκειας δανείων. Ακόμα, ενεργοποίηση των Ταμείων Ανακυκλούμενων Κεφαλαίων, δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού μηχανισμού παροχής εγγυήσεων απ' ευθείας προς βιώσιμες επιχειρήσεις, έκδοση αναπτυξιακού ομολόγου από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ειδικά για την Ελλάδα, για τη χρηματοδότηση επενδύσεων και έργων υποδομής, καθώς και δημιουργία Τράπεζας Ανάπτυξης, κατά τα πρότυπα της γερμανικής KfW, που να χρηματοδοτεί και να παρέχει εγγυήσεις προς επιχειρήσεις για παραγωγικές επενδύσεις.

Ταυτόχρονα, είναι ανάγκη να διασφαλισθεί η κοινωνική συνοχή. Η δραματική συρρίκνωση των πραγματικών εισοδημάτων, σε συνδυασμό με μέτρα μονόπλευρης λιτότητας, οδηγούν καθημερινά τους πολίτες σε οικονομικό και κοινωνικό αδιέξοδο. Χιλιάδες νοικοκυριά βλέπουν να ανατρέπεται πλήρως ο οικονομικός τους προγραμματισμός και να μην μπορούν να καταβάλουν τις δόσεις στεγαστικών ή καταναλωτικών δανείων που είχαν λάβει. Είναι σήμερα είναι όσο ποτέ αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα αποτελεσματικό δίκτυο αλληλεγγύης που θα αγκαλιάσει τις οικογένειες με σοβαρά οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα, τις ευάλωτες ομάδες και τα άτομα με αναπηρία. Γι' αυτό και η «Κοινωνική Συμφωνία» προτείνει «κούρεμα» δανείων μέχρι 30% για όλα τα νοικοκυριά των οποίων το καθαρό ετήσιο εισόδημα έχει μειωθεί τουλάχιστον κατά 20%, με πλαφόν στη δόση δανείου ώστε το ύψος της να μην υπερβαίνει το 30% του ύψους των συνολικών μηνιαίων καθαρών εισοδημάτων του οφειλέτη. Επίσης, προτείνει θέσπιση ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος για κάθε πολίτη, ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη για όλους τους πολίτες, μισθωτούς, αυτοαπασχολούμενους και άνεργους, ακόμα κι όταν δεν συμπληρώνουν τα απαραίτητα ένσημα, με χρηματοδότηση από λογαριασμό του ΟΑΕΔ. Τέλος, έχει καταθέσει συγκεκριμένη πρόταση για τη δημιουργία μόνιμου μηχανισμού παροχής κοινωνικών αγαθών και υπηρεσιών, όπως ρεύμα, νερό, δημόσιες συγκοινωνίες και διόδια, με μειωμένο κόστος (Κοινωνικό Τιμολόγιο) για άνεργους και όσους έχουν εισόδημα κάτω από το όριο της φτώχειας.

Αλλαγή πορείας στην Ευρώπη προς μία προοδευτική κατεύθυνση, αποτελεί βασική προϋπόθεση για ν' αλλάξει ριζικά το σκηνικό. Η «Κοινωνική Συμφωνία» επιδιώκει να συναντήσει, να συνομιλήσει και να διαμορφώσει σταθερές συμμαχίες με τις προοδευτικές δυνάμεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με κοινό στόχο τη δημιουργία μιας δημοκρατικής, προοδευτικής και κοινωνικής Ευρώπης, η οποία θα αποτελέσει αντίβαρο στις νεοφιλελεύθερες στρατηγικές, που συνθλίβουν κοινωνικές κατακτήσεις, αδύναμες κοινωνικές τάξεις και εντείνουν τις κοινωνικές ανισότητες.

Για το λόγο αυτό, αντιστεκόμαστε στη λογική της σιδηράς δημοσιονομικής πειθαρχίας, η οποία αντιμετωπίζει τα ελλείμματα και το χρέος που βιώνει η ευρωζώνη με μέτρα και πολιτικές σε βάρος των λαών, προκαλώντας βαθιά ύφεση και ανακύκλωση του προβλήματος. Αντίθετα, επιδιώκουμε να εξασφαλιστεί ο ουσιαστικός συντονισμός της μακροοικονομικής πολιτικής των κρατών μελών, με σεβασμό στην αρχή της εθνικής κυριαρχίας και στη στήριξη των χαμηλών εισοδημάτων και να συνταχθεί ομοσπονδιακός ευρωπαϊκός προϋπολογισμός που θα διευκολύνει τη σύγκλιση μεταξύ των οικονομιών, μέσω της ενίσχυσης των διαρθρωτικών ταμείων.

Επιδιώκουμε ισχυρές συμμαχίες για τον μετασχηματισμό μιας νοσογόνου και συντηρητικής ευρωπαϊκής νομισματικής ένωσης σε οικονομική και πολιτική ένωση που θα εξασφαλίζει τη σύγκλιση των οικονομιών, συμμετρία στην προσαρμογή των μακροοικονομικών ανισορροπιών, προαγωγή της ανάπτυξης, της καινοτομίας και της απασχόλησης και δίκαιη κατανομή του ευρωπαϊκού εισοδήματος. Υποστηρίζουμε, επίσης, την πορεία της ευρωπαϊκής ενοποίησης με την εγκαθίδρυση των αναγκαίων ενοποιητικών μηχανισμών. Οι ενοποιητικές λειτουργίες και μηχανισμοί πρέπει να τεθούν υπό την εποπτεία των πιο δημοκρατικά νομιμοποιημένων οργάνων, όπως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Όπως επίσης, και μετατροπή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σε μια πραγματική Κεντρική Τράπεζα που να χρηματοδοτεί απευθείας τα κράτη και όχι μόνο τις Τράπεζες, και να λειτουργεί ως δανειστής έσχατης ανάγκης. Στηρίζουμε την ενεργοποίηση και προικοδότηση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας με επαρκείς πόρους καθώς και την ανάπτυξη σύγχρονων χρηματοπιστωτικών εργαλείων, όπως τα ευρωμόλογα για τη διαχείριση κινδύνων.

Είναι αναγκαία η δημιουργία Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Εγγυήσεων Ρευστότητας προς βιώσιμες επιχειρήσεις, την εγγραφή «ειδικής γραμμής» στον προϋπολογισμό του Ταμείου Συνοχής για χρηματοδοτήσεις ειδικού αναπτυξιακού σκοπού, η έκδοση αναπτυξιακών ευρωομολόγων για την Ελλάδα από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, και η δημιουργία Ελληνικής Τράπεζας Επενδύσεων με τη συνεργασία Ευρωπαϊκών οργανισμών, όπως της γερμανικής KfW, η οποία μπορεί να χρηματοδοτεί και να παρέχει εγγυήσεις προς επιχειρήσεις για σημαντικές παραγωγικές επενδύσεις και έργα υποδομής.

Σε διεθνές επίπεδο, άλλωστε, η «Κοινωνική Συμφωνία» συντάσσεται με τις δυνάμεις που αγωνίζονται για την αποτελεσματική εποπτεία και ρύθμιση των χρηματοπιστωτικών αγορών, τον έλεγχο των οίκων αξιολόγησης και των φορολογικών παραδείσεων καθώς και την καταπολέμηση της φτώχειας, την προώθηση της διεθνούς οικονομικής συνεργασίας και την προστασία του περιβάλλοντος από τις αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

**ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ*